

Waarschuwing voor alle rappers:

'Pas op je woorden'

Claudia Dirkzwager en Claartje van Keulen

Amsterdam - De laatste jaren maakt de zogenoemde drillrap een sterke opmars door. Er hangt alleen (helaas) een negatieve sfeer om de muziek heen waarbij drillrap in de media vaak in verband wordt gebracht met de vele steekincidenten die de laatste jaren plaatsvinden. Maar is dat beeld geheel terecht of zit er ook een andere (een meer positieve) kant aan drillraps? Is het niet ook gewoon een subgenre net als vele andere subgenre's binnen de rapmuziek, zoals wij vroeger gek waren van de mafioso rap, oftewel gangsta rap zoals The Notorious B.I.G.?

Maar weer even terug naar de drillrap. Oorspronkelijk verwijst drill in 'Chicago slang' naar het geluid dat een machinegeweer maakt, vandaar de naam drillrap. Er wordt ook wel gezegd dat een drillrap niet deze naam verdient vanwege het geweld dat wordt gebruikt, maar vanwege de 'drillbeat', dat zich kenmerkt door veel bass en energie waardoor het meer 'hyped up' is.

Kapmessen

Uiteindelijk is deze hype die oorspronkelijk uit Chicago komt, vanuit het Verenigd Koninkrijk naar Nederland overgewaaid. Er zijn wel verschillen met hoe de drillrap zich in Nederland manifesteert. Zo zie je in Chicago, anders dan in Nederland, dat er in clips vaak gebruik wordt gemaakt van vuurwapens. Waarschijnlijk omdat vuurwapens in Nederland verboden zijn en je bij het voorhanden hebben van een vuurwapen (zeker in het Amsterdamse) al gauw 6 tot 12 maanden achter de deur komt te zitten. Maar goed, daar staat tegenover dat we hier in Nederland niet hebben over een doorsnee aardappelschilmesje wat in de clips is terug te zien. Welnee, het gaat wel om messen van formaat, waarbij jongens soms in bivakmutsen met ware kapmessen

aan het zwaaien zijn.

Verder zie je dat in de drillrap zowel in Chicago als in Nederland veel wordt gerapt over het harde leven van de straat. Ook wordt er veelal niet voor teruggedeinsd om de vijand uit een rivaliserende wijk openlijk te bedreigen. Volgens de media zou de drillrap ervoor zorgen dat de daad bij het woord wordt gevoegd wat de oorzaak zou zijn van de oplopende geweldsincidenten de afgelopen jaren. Dit zou het verschil maken met andere subgenres. Een voorbeeld hiervan is de eerdergenoemde gangsta rap die in de jaren '90 is ontstaan, waar wapens en geweld ook onderdeel van de stijl was, maar het niet direct leidde tot confrontaties onderling. Uitzonderingen daargelaten zoals Biggie en Tupac natuurlijk. Daarna zag je een hele periode videoclipen voorbijkomen waarbij vooral werd gepatst met mooie meiden, dure auto's en geld.

'Wayout'

Aangezien de drillrap nog niet zo lang in Nederland bestaat, kan door onderzoekers niet de conclusie worden getrokken dat de drillrap geweld aanwakkert. Vaak spelen er veel meer problemen, zoals de buurt waar je vandaan komt, het opgroeien in armoede en het hebben van weinig perspectief. Er wordt vaak gezegd dat je een keuze hebt.

LEES VERDER OP PAGINA 4

deBonjo verschijnt 6x per jaar
Jaargang 15
nummer 2, april 2021
Word voor 10 of 25 euro
vriend van Bonjo en ontvang
gratis abonnement op deBonjo

BONJO

The essence of journalism is
a discipline of verification.
Bill Kovach & Tom Rosenstiel in
'The Elements of Journalism'

*Er wordt ook wel
gezegd dat een
drillrap niet deze
naam verdient
vanwege het
geweld dat
wordt gebruikt*

De roos siert de debuutalbum van Eves.
'De losse handboei staat voor het feit dat ik bijna helemaal vrij ben.'

INHOUDSOPGAVE

02 Wat schaft de pot in 2022?	11 Komende jaren enorme uitdagingen voor strafrechtketen	25 Komt er een kabinet met oog voor resocialisatie? vraagt Jaap Brandligt	36 Parcours Giro d'Italia 2021
04 Russische schrijver Dostojevski kijkt verder	17 Het strafrechtstelsel is ernstig belast	27 Kritiek op gevangeniswezen is van alle tijden.	39 Slot speelprogramma Eredivisie
07 Arnhemse villamoord was schandvlek voor strafproces	21 Crypto Sky opgeblazen	31 BonjoContactBureau	
08 Moederdag is liefde			

Verder in deze editie diverse verhalen over alles wat met de bajes samenhangt. Reacties van gedetineerden vanuit hun cel, verhalen van leden van Bonjo, van deskundigen en advocaten. En er zijn oproepen, aankondigingen en natuurlijk de puzzel en het Bonjo Contactbureau. Wie informatie heeft of een mening, wordt gevraagd die aan deBonjo te melden.

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Bel gratis ons team van strafrechtsspecialisten: 0800-WEENING (0800-933 6464)

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

'Het huidige voedselcontract sluit niet meer goed aan op de huidige visie'

Wat schaft de pot vanaf najaar 2022?

Ronald Bos

Amsterdam - Voor cateringbedrijven wordt binnenkort een nieuwe aanbesteding uitgeschreven om een vijf-jaren-voedingplan voor penitentiaire inrichtingen in te dienen. De Dienst Justitiële Inrichtingen heeft hen vooraf een vragenlijst gestuurd om te onderzoeken wat er mogelijk is. Nu is er de uitkomst van dat onderzoek, waarin aan het begin staat: 'Het huidige contract sluit niet meer goed aan op de huidige visie.' Er komt dus verandering. Twaalf leveranciers hebben geantwoord, onder wie de huidige leverancier Sodexo. Zien zij alternatieven voor de huidige maaltijden, de 'zwarte bakken'?

De Samenvatting Marktconsultatie Voeding Justitiabelen door DJI is een opsomming van de antwoorden van de bedrijven. 'Ook zijn er met 12 marktpartijen gesprekken geweest.' De helft van de antwoorden gaat over de bereiding van de maaltijden, de andere helft gaat over de organisatie en van de maaltijdvoorziening, die zeker belangrijk zijn, maar in dit artikel wat minder aandacht krijgen. DJI vroeg als eerste een mening over de uitgangspunten, zoals het leef- en werkklimaat, de invloed op het milieu, de terugkeer in de samenleving en de gezondheid van de gedetineerden. De meeste leveranciers vinden die zeker belangrijk, vooral de terugkeer in de samenleving als één van de belangrijkste doelstellingen. Opmerkelijk genoeg mist een andere leverancier in het verhaal van DJI 'het ondersteunen van de gedetineerde bij het werken aan een succesvolle terugkeer in de maatschappij en recidive voorkomen.'

Lokale en regionale ondernemers

Een van de bedrijven vindt het gewenst om 'justitiabelen in te zetten als werknemers', dat wil zeggen ze mee te laten werken aan het bereiden en verspreiden van de maaltijden. Ook spreekt een minimale invloed op het milieu hen aan: 'Wanneer wij de wereld leefbaar willen houden voor de toekomst is dit een onderwerp wat bij iedereen hoog op de agenda zou moeten staan. Voor de gedetineerden dient zelfbeschikking en een prettig leefklimaat centraal te staan. Een individuele keuze, op welke wijze dan ook, zorgt voor meer tevredenheid.' Over de invloed op het milieu wordt nog een aanbeveling gedaan: 'Lokale leveranciers zijn een goede mogelijkheid om te voldoen aan de eis voor minimale impact op het milieu. We adviseren u om bewuste keuzes te maken over de wenselijkheid van lokale leveranciers en om goed te omschrijven aan welke kwaliteitseisen et cetera die dient te voldoen.' De samenwerking met lokale en regionale ondernemers wordt door vrijwel iedereen positief beoordeeld.

Uitzondering

Hierna volgen meer praktische vragen over de bereiding van maaltijden in de PI's:

(Penseeltekening Fredie Beckmans, zie ook pagina 34 en 35)

KUIJPERS & NILLESEN
advocaten

DE SNELSTE WEG NAAR BUITEN, OOK PRO DEO!

www.kuijpersnillesen.nl

<p>Falckstraat 14 1017 VW AMSTERDAM telefoon +31 (0) 20 420 20 42 fax +31 (0) 20 623 68 36 info@knadvocaten.nl</p>	<p>Havensingel 8 5211 TX 's-HERTOGENBOSCH telefoon +31 (0) 73 614 86 64 fax +31 (0) 73 614 64 56 info@knadvocaten.nl</p>
--	--

• **Wat kan de voeding bijdragen aan het leef- en werkklimaat?**

Een van de antwoorden: 'Wij zijn van mening dat maaltijden vers op locatie

Zien twaalf leveranciers alternatieven voor de huidige maaltijden, de 'zwarte bakken'?

bereid moeten worden, tenzij het echt niet anders kan.'

En een ander: 'Wij zien een rol als dienstverlener die adviseert over gezond en voedzaam eten en drinken, zorgt voor een maaltijdvoorziening op maat, ondersteunt bij de bereiding en scholing op het gebied van eten en drinken en kansen biedt op een baan buiten de muren.' Ook kan het 'kiezen van menu's, kiezen van benodigde ingrediënten, bestellen, uitpakken, bereiden en nuttigen van de maaltijd bijdragen aan het welzijn van de gedetineerde.' Dit vergt samenwerking en eenvoudig budgetbeheer en leert weer omgaan met geld.

* **Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er zo weinig mogelijk verspilling ontstaat? 'Er zijn nu drie hoofdredenen waarom kant-en-klaarmaaltijden weggegooid worden:**

De smaak, de maaltijd sluit niet aan bij de wensen en de maaltijd wordt besteld terwijl gevangenen zelf een maaltijd bereiden.' Volgens deze leverancier heeft 'het vers bereiden van maaltijden een positief effect op de voedselverspilling.' Nog een opmerking: 'Er heerst een hoge mate van diversiteit van eetgewoonten, herkomst en geloofsovertuiging. Speel hier beter op in.' En een ander zegt: 'Wij stellen voor om de kant- en klaar-maaltijden te bestempelen als uitzondering. Maak het zelf bereiden en gezamenlijk eten de norm.'

* **Voor gedetineerden die niet in de gelegenheid zijn om zelf een maaltijd te bereiden of daar geen zin in hebben, zien de leveranciers verschillende mogelijkheden naast de bereiding van verse maaltijden, zoals dagverse en koelverse maaltijden die opgewarmd kunnen worden.**

Er dient 'een draagvlak' gezocht en gevonden te worden bij DJI-medewerkers en justitiabelen

* **De voedingswaarde en het gezonde aanbod van de voeding moeten volgens de richtlijnen van het Voedingscentrum worden bereid, zeggen de verschillende cateraars. 'Door voortdurend te blijven werken met verse producten en niet toevoegen ongezonde bestanddelen zijn gezonde maaltijden gegarandeerd.'**

'Wij zien een grotere rol voor de gedetineerdenwinkels,'

'Ambitieplan'

Om de 'overgang naar een nieuwe leverancier' mogelijk te maken zegt DJI een jaar nodig te hebben. Daarbij zijn onder meer de volgende belangrijke opmerkingen gemaakt: 'Dient er een aanpassing te worden gedaan in de inrichting en/of apparatuur (bij keuze zelf koken)?' En er dient 'een draagvlak gezocht en gevonden te worden bij DJI-medewerkers en justitiabelen, en nagedacht te worden over de in te zetten middelen, denk aan keukens en apparatuur.' Op de vraag welke informatie de leveranciers nodig denken te hebben om een aanbod te doen, is bijzonder uitvoerig

gereageerd. Met name willen zij kenmerken van alle locaties om met een goed voorstel te kunnen komen. Ook is een suggestie om een onderscheid te maken in een concreet plan van aanpak voor de eerste twee à drie jaar en een zogenaamd 'ambitieplan' voor daarna. Bovendien een niet onbelangrijk idee 'om een onderzoek te houden naar wensen op het gebied van voeding bij de gedetineerden en de resultaten als onderdeel van de aanbesteding te publiceren.' Aan het eind van het rapport staan er nog een paar opmerkingen over de winkels in de PI's: 'Wij zien een grotere rol voor de gedetineerdenwinkels,' en: 'Onderzoek of er meer via de winkels besteld kan worden.' En ook interessant om niet alleen aanbiedingen van grote en internationale cateringbedrijven te krijgen: 'Sluit kleine partijen niet uit en stel daarom geen geschiktheidseisen met te hoge omzeteisen of referenties van een vergelijkbare omvang als onze opdracht!' Tenslotte nog een hartekreet van een van de leveranciers: 'Onzes inziens moet het niet alleen gaan om het leveren van maaltijden, die voldoen aan jullie doelstellingen, maar om een complete dienstverlening die ook begeleidt naar een positief leef- en werkklimaat en liefst bij kan dragen in het bieden van een baan nadat de gedetineerden terugkeren in de samenleving.'

Er komt dus verandering, de leveranciers doen daarvoor ook aanbevelingen. Het wachten is nu op de aanbesteding in de loop van dit jaar, de inschrijvingen van de bedrijven en op basis daarvan de beslissing van DJI. Dan zijn we ruim een jaar verder. Tot die tijd nog de zwarte bakken.

Perspectief

Staat jouw waarheid niet gelijk aan de feiten, dan is jouw werkelijkheid een deceptie.

Met de verkeerde mentale instelling zie jij de verkeerde bedoeling in de juiste intentie.

Jij bent een slachtoffer van jouw eigen daden op het moment dat jouw delict een innerlijk conflict is.

Empathie tonen redt levens want ruzie maken is onmogelijk op het moment dat er begrip is.

Jamal Soe-loek-mooi

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Vrijheid van advocaatkeuze is een belangrijk recht. U bent niet verplicht zich bij te laten staan door de advocaat die u op het politiebureau bezocht heeft. Deze 'piketadvocaat' hoeft helaas geen deskundige te zijn op het gebied van strafrecht.

Sommige advocaten doen maar een paar strafzaken per jaar. Natuurlijk volstrekt onvoldoende om deskundig te worden en te blijven op strafrechtelijk gebied. Zo kan het gebeuren dat de advocaat die u bijstaat in uw strafzaak zich voornamelijk bezighoudt met familierecht. Wij vinden dit een onwenselijke situatie. Regelmatig nemen wij

zaken over van andere advocaten. Vaak zijn wij daarbij geconfronteerd met dossiers waarin men steken had laten vallen.

Ons kantoor behandelt uitsluitend strafzaken. Uw dossier wordt bij ons niet door één advocaat, maar door een team van specialisten zorgvuldig onder de loep genomen. Wij verdiepen ons voortdurend in de laatste ontwikkelingen op strafrecht gebied. Wij beseffen dat onze gedetineerde cliënten regelmatig bezocht willen worden om de voortgang van hun zaak te bespreken. Wij voldoen aan die behoefte!

Ons kantoor is betrokken bij grote strafzaken, maar of u nu verdacht wordt van fietsendiefstal of van moord; wij zien in elke zaak het belang van een goede verdediging.

Wij treden op in het hele land en doen dat ook op basis van toevoeging (pro deo). Goede rechtsbijstand hoeft dus niet duur te zijn! Neem vrijblijvend contact met ons op:

Bel gratis: 0800-WEENING (0800-933 64 64).

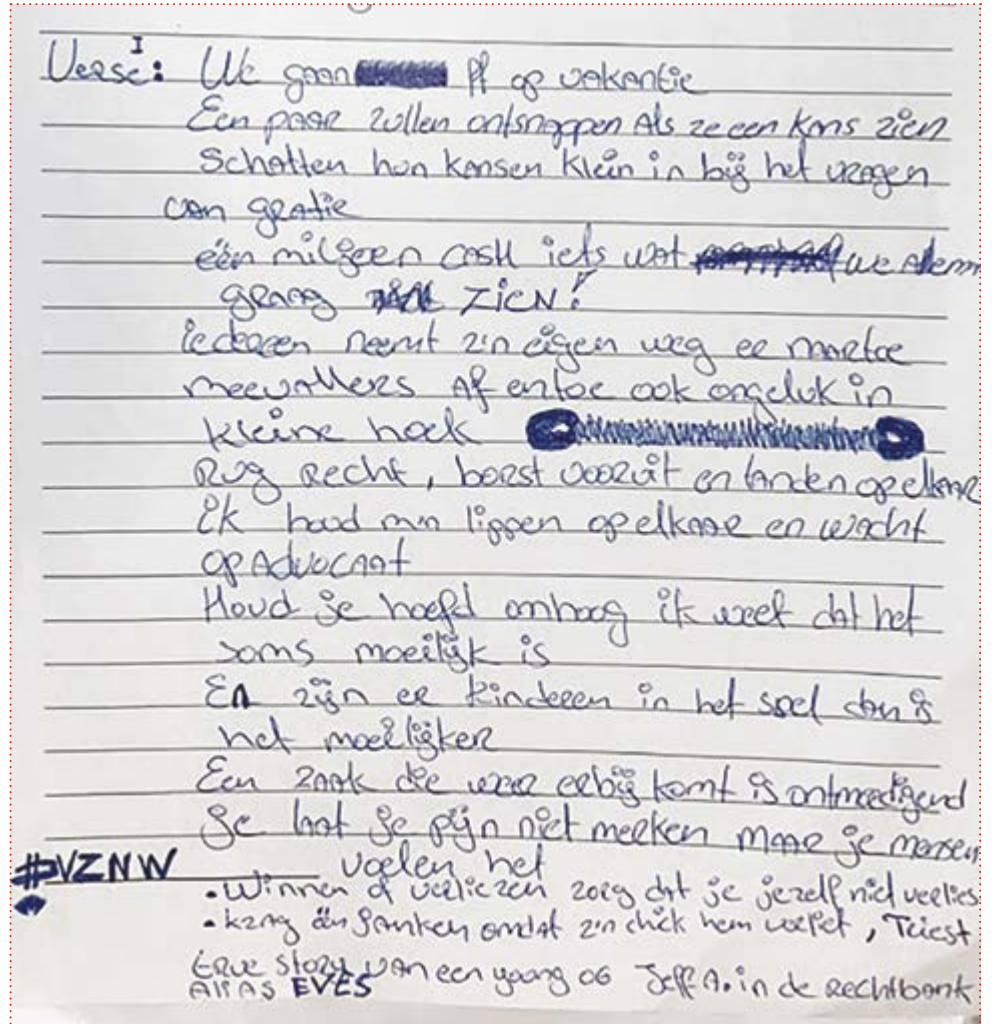
WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

VERVOLG VAN PAGINA 1

'Verse 1'

We gaan ff op vakantie

Een paar zullen ontsnappen als ze een kans zien
 Schatten hun kansen klein in bij het vragen van gratie
 Eén miljoen cash iets wat we allemaal graag zien
 Iedereen neemt z'n eigen weg er naartoe
 Meevallers af en toe ook ongeluk in kleine hoek
 Rug recht, borst vooruit en tanden op elkaar
 Ik hou mijn lippen op elkaar en wacht op advocaat
 Houd je hoofd omhoog, ik weet dat het soms moeilijk is
 En zijn er kinderen in het spel dan
 is het moeilijker
 Een zaak die weer erbij komt is ontmoedigend
 Je laat je pijn niet merken maar je mensen voelen het
 *Winnen of verliezen zorg dat je jezelf niet verliest
 *Ik zag één janken omdat z'n chick hem verliet, triest
 True story van een young OG Jeff A. in de rechtbank, alias Eves

Bovenstaande tekst is geschreven door onze cliënt Eves Laurent toen hij net was aangehouden. Eves Laurent is lid van De Fellas dat in 2016 is opgericht. In 2017 hebben zij een aantal hits gescoord zoals 'Splash', 'Scheuren' en '1200' op het debuutalbum 'Lang Leven De Flex'.

Eves heeft in 2018 zijn soloproject 'Rosé' gelanceerd waarop verschillende stijlen zijn te horen. Na een periode van afwezigheid, is Eves weer terug en zitten er dit jaar vele releases aan te komen.

Maar wat als je zeventien jaar oud bent en de ijskast is leeg, of je komt na school thuis en je sleutel past niet meer in het slot omdat de huur niet betaald is? Of je hebt een groot sporttalent maar je ouders hebben geen geld om het sportkamp te betalen, waardoor je met andere jongens zonder geld uit de buurt op straat beland? Hoe sterk je geest ook is, op dat moment staat je hoofd niet naar studeren en ga je in de overlevingsstand. Om je heen zie je bekenden die succesvol worden met het maken van muziek, waardoor je het als een 'way out' ziet om veel geld te verdienen zodat de ijskast weer gevuld kan worden. Drillraps zijn voor vele jongeren een 'happy view' en tegelijkertijd ook een uitlaatklep om in rapteksten te laten zien wie ze zijn, zonder dat het altijd tot geweld

hoeft over te gaan. Het houdt jongeren bovendien van de straat, omdat veel tijd wordt doorgebracht in de muziekstudio's. De negatieve lading die is ontstaan rondom de drillrap is dus wat ons betreft niet geheel terecht.

Biechtstoel

Kortom, in de media wordt het beeld geschetst dat de vele steekincidenten veroorzaakt worden door drillraps, wat niet in alle gevallen terecht lijkt te zijn. Drillrap lijkt juist steeds meer credits te krijgen als subgenre vanwege de sterke teksten die steeds vaker niet over geweld gaan in combinatie met drillbeats. Bovendien komt het lang niet altijd tot geweld en blijft het vaak ook slechts bij dreigementen om indruk te maken. Mocht je toch een strafbaar feit hebben begaan, denk dan wel even

goed na voordat je in de biechtstoel gaat zitten en al je crime's tot in detail in je drillrap verwerkt. Wij advocaten zien namelijk in dossiers maar al te vaak rapteksten terug die door justitie in beslag zijn genomen en die vervolgens als bewijs worden gebruikt in je eigen strafzaak. Een rap met verwijzingen naar je strafzaak en halve bekentenissen kunnen soms nèt in die zaken waar weinig bewijs is het verschil maken in een vrijspraak of een veroordeling. En een veroordeling is nou juist net niet wat je wil. Dus mocht je in je cel zitten balen dat het voorarrest zojuist is verlengd, let dan op je woorden voordat je je later in de rechtbank moet verantwoorden. Bel gewoon je advocaat zodat je op een veilige manier je hart kunt luchten, in plaats van voor de police te moeten vluchten!

Claudia Dirkzwager en Claartje van Keulen zijn van Van Keulen & Dirkzwager Advocaten een nieuw advocatenkoppel in Amsterdam

ADVOCATENKANTOOR
SICCAMA
 T +31(0)20 237 19 30 M +31(0)6 21 951 925
 W advocatenkantooriccama.nl

Persoonlijk, resultaatgericht en altijd goed bereikbaar.
 Dat zijn wij. Bij ons krijgt u overal in Nederland de best mogelijke juridische bijstand op de volgende gebieden:

Bijstand in alle soorten strafzaken | Intrekking verblijfsvergunning
 Oplegging ongewenstverklaring of inreisverbod | Vreemdelingenbewaring

- Gospodi advokatu Petković se možete obratiti na Bosanskom, Srpskom i Hrvatskom jeziku za pomoć kod kaznenih postupaka i imigracijskih problema (zabrane ulaska u zemlje EU).
- Sra. mr. H. Feenstra habla Español sobre el derecho penal.
- Sra. mr. Y. Mateo Diaz habla Español sobre el derecho penal y inmigración.

Mr. Maarten Kuipers

Mw. mr. Katie Cras

Mr. Šejla Petković

Mr. Fabian D.W. Siccama

Mw. Mr. Yoleiny Mateo Diaz

Mw. Mr. Elizabeth K.B. Bijl

Mw. Mr. Heleen M. Feenstra